

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA2019/Imm. 98

10. oktober 2019

Stine Egede

Peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulinissaanut tunngavissiamik UPA2020-mut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Ataatsimiititaliarsuaq peqqinnissaqarfimmi ataatsimut isigalugu pitsanngorsaatisannik inassuseqaasiussaaq, tassunga ilanngullugit sulisussarsiortarneq, sulisut sulisoriinnarnissat kiisalu Danmarkimik nunanillu allanik suleqateqarneq. Inassuteqaatit peqqinnissaqarfimmi aaqqissuusseqqinnissamut Inatsisartut politikkikkut tunngavigissavaat. Minnerpaamik peqqinnissamik suliaqartut kattuffii aamma soqutisaqartut Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfissaqarfimmi suliaqarnermik ilisimasaqartut ataatsimiititaliarsuarmi sinniisoqassapput.

(Inatsisartunut Ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut)

Inuit Ataqatigiinni peqqinnissaqarfimmik pingaartitsinerput allanngornikuunngilaq. Naalakkersuisuunitsinni inirisaanerit annertuut pisarsimapput, ilaatigut annertuunik aningaasaliisarsimavugut peqqinnissaqarfimmi pitsaangerusumik sulisut minnerunngitsumillu peqqissartut, suliaritittussat ilaalu ilanngullugit atugassaqaqqullugit.

Ajoraluartumilli ataasiarnata takuvarput Naalakkersuisuujunnaarnitsinni aningaasalersuinerit unittuusisarneri, imaluunniit annikillisarneri. Tamannalu aamma piffimmi maanerpiaq aningaasaqarnermi inatsimmi takuneqarsinnaavoq.

Nunarujussuarput isorartoorujussuuvog, inoqarfiillu ilaat imminnut ungasissorujussuupput. Taamaakkaluartoq peqqinnissaqarfimmut tamatta sullinneqarnissatsinnut pisinnaatitaaffeqarpugut. Ilaatigulli ajoraluartumik, pingaartumik avinngarusimasumiittunut, sulisussanik pissarsinissaq ajornartorsiutinngornikuuvog. Allaallumi Illoqarfinni anngajaani nakorsassaaleqineq peqqissaasunillu pissarsiniarneq ajornarsigaluttuinnarpoq. Tamannalu Nunatsinni kisimi ajornartorsiortitsinngilaq, tassami nunani eqqatsinniittuni, uatsinnullu assersuuttakkatsinni, aamma peqqissaasussaaleqineq, nakorsassaaleqinerlu ajornartorsiutaavoq.

Ullutsinni nakorsat ilinniartitaanerata sannaa peqqutigalugu, qanga nakorsat sungiusimasavut, tassalu assigiinngitsorpassuarnik ilisimasallit ikiliartorput, utoqqalillutik suliunnaartaramik. Nakorsallu inuusuttut suliariorlutik tikittartut immikkut sammivilimmik ilinniagaqarsimasuusarnermik aallaaveqarlutik sulisarput. Taamaattumillu paasinarluartumik illoqarfinni angineriikkusuttarput.

Tamanna tupinnarpallaanngilaq. Tassanimi nakorsaqtigiit imminnut tapersersoqatigiissinnaapput ilisimasat piginnaanerillu akimorlugit. Tamanna kialuunniit paasisinnaassavaa.

Taama oqariarluta pinngitsoorusunngilagut eqqaassalugu piffissanngortoq ukiunut amerlasuunut, minnerpaamillu ukiunut qulinut, immaqalu 20-nut isigaluni pilersaarusiortoqarnissaa. Qanoruna peqqinnissaqarfik ittoq perusukkipput. Ilinniakkat suunuku ukiunut taakkununnga, siunissamullu perusukkipput. Peqqinnissaqarfiit qanoruku isikkullit perusukkipput. Minnerunngitsumik atuisut qanoruku piunissaqartut. Puijunngilluinnarlugilli sulisut ulluinnarni pissutsit tikillugit ilisimasaqarluarlutillu ingerlatsisut.

Ukiorpasuit ingerlaaserput, tassalu kikkut siuttuuneri aallaavigalugit sammiviliisarneq "Peqqinnissaqarfimmut peqqinnanngilaq".

Ataasiarnata takusarpagut suliniutit pitsaasut nanginneqaqqinngitsoortarneri qinigaaffik nutaaq aalartikkaangat, Naalakkersuisorlu nutaanngoraangat.

Inuit Ataqtigiinni Naalakkersuisut inatsisunik pisoqalisunik nutarterinermik suliaqarnerat qujamasuutigigatsigu oqaatigissavarput.

Aammattaaq Naalakkersuisup inatsisiliortunik isumasioqatigiissitsiniarluni aggersaanera tigulluaratsigu oqaatigissallutigu.

Taamaattumik akissuteqaatiminni oqariartuuteqarnerat, tassalu Peqqinnissaqarfimmi aqqissuuseqqinnermik oqariartornerat ima paasivarput, suliaq ingerlapparput, kisianni ilissi aamma tusaarusuppassi. Neriussaagullu siuliani taariikkavut, tassalu sullitanik (napparsimasunik katsorsarneqartunillu) minnerunngitsumik sulisunik peqataatitsisoqassasoq.

Taamaattumik siunnersuuteqartup siunnersuutaa, kiisalu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaa Peqqissutsimut Isumaginninnermut ataatiimiitaliami sukumiisumik suliaassanngorlugu ingerlateqqipparput.